

Høring angående kraftutbygging av Hilleshamnvatnet i Gratangen kommune, Troms.

Fra Rødt Tjeldsund - Dielanuori Ruoksat

Rødt er skeptisk til at det ikke er et lokalt selskap som blir eier og produsent av strømmen som vil bli produsert ved Hilleshamn kraftverk, men produksjonsselskapet Småkraft AS. Småkraft AS er et stort selskap som drifter og eier 219 kraftverk i Norge og Sverige. Det er Europas største småkraftprodusent.

Småkraft AS har det nederlandske pensjonsselskapet APG som majoritetseier, og eierskapet er forvalta av investeringselskapet Aquila Capital. Aquila Capital ser ut til å være et tysk selskap. Aquila Capital driver stort i investering i vindkraft, vasskraft og solenergi.

Rødt Tjeldsund liker dårlig at viktige norske natur- og kraftressurser kontrolleres fra utlandet. Navnet Småkraft kan høres lokalt og uskyldig ut, men det er store internasjonale kapitalinteresser som står bak.

Reindrift

Konsekvensene for reindriften kan se beskjedne ut, med en reguleringshøgde på en meter for Hilleshamnvatnet. Sjølsagt vil beiteområdet bli redusert. Sørlige deler av prosjektområdet er en del av Grovfjord reinbeitedistrikt som vår- og sommerbeite. Men vi må se på det i et videre område. Da blir konsekvensene for reindriften og andre interesser atskillig større.

Disse vassdraga i området er allerede utbygd: Sør-Forså kraftverk, 12 km i vestlig retning, Nord-Forså kraftverk, 10,5 km vest, Hellen kraftverk, 8,3 km sør, Skoddeberg kraftverk, 11,5 km sør og Hesjeberg kraftverk, 8,2 km i østlig retning.

I tillegg er det mange kraftverk i Ibestad, Tjeldsund, Harstad og Narvik kommuner.

Det er også gitt konsesjon til følgende kraftverk i nærområdet: Øvre Foldvik, 5,9 km øst, Nedre Foldvik, 7,2 km sør-øst og Løvdalselva kraftverk, 6,4 km nord for Hilleshamnelva.

At det er gitt avslag for Tjuvskjærelva kraftverk, 5,9 km unna, Durdal kraftverk, 8,3 km sørøst, Sagelva kraftverk, 7,1 km sør, Hesjeberg kraftverk, 9 km unna og Belneselva, 9,4 km nord for Hilleshamnelva, kan virke som en trøst. Men vi tenker litt på framtida. I åra som kommer vil presset på nye mulige utbygginger bli større, og da vil kanskje de avslåtte kraftutbyggingene stå for tur.

Naturopplevelser

Dammen som skal bygges ved Hilleshamnvatnet, vil bli relativt lang og minimum 1 m høg. Årsaken til dette er at området der dammen skal bygges, er høvelig lavt. Dette vil gi en negativ naturopplevelse.

Det vil også tilførselsveien til dammen og sjølve kraftverket gjøre. Utbyggerne planlegger å utvide og forsterke den traktorveien som allerede er i området. Traktorveien går i ei relativt bratt li med mange svinger. Det er massene fra krafttunnelen som skal brukes til å utbedre traktorveien. Eventuelle overskuddsmasser vil bli lagra ved kraftstasjonen. Disse inngrepene vil gi en dårlig naturopplevelse.

Naturopplevelsene vil også bli forringa av at det allerede er mange kraftverk i området, og at fleire er under planlegging.

Fauna og flora

Det er registrert naturtyper som er avhengig av fuktig klima fra spruten fra Hilleshamnelva, bl.a.

fosseberg og fosseeng. Disse er begge rødlistet. Det er også registrert rødlistete karplanter. Rødsildre og grynsildre er også tilknyttede områder med høy luftfuktighet. Under kartlegging av området i 2022 ble det observert fossefall. Det er registrert en liten bestand av stasjonær ørret, både i Hilleshamnelva og Hilleshamnvatnet.

Konklusjon

Rødt er av den oppfatninga at både plante- og dyreliv vil bli påvirket av reguleringa av Hilleshamnelva og Hilleshamnvatnet. Spesielt gjelder dette ved elva som stuper bratt nedover og spruter, og gir et fuktig klima langs elva.

Reindrifta vil få mindre beiteområde. Når vi tar med de kraftverka som er bygd ut i kort avstand fra Hilleshamnvatnet, og de som planlegges utbygd, vil innvirkninga på reindrifta bli alvorlig. I tillegg må det nevnes at et regulert vatn vil gi usikker passering for rein, andre dyr og folk på vinterstid.

Det var tidligere et kraftverk i samme område som det nye planlegges. Det ble bygd i 1948 og hadde en tredam. Dette kraftverket ble nedlagt omkring 1980 og dammen ble revet. I 2015 ble det søkt om konsesjon, men den utløp i 2020.

Vi forstår ikke hvorfor en ikke kunne slå seg til ro med dette, at Hilleshamnvassdraget ikke lenger var aktuelt som vasskraftprodusent. Dette kunne ha vært en gyllen sjanse til å gi vassdraget tilbake til naturen. I stedet skal det bli en del av den oppstykinga av naturen som vi ser over heile landet.

Rødt er, som nevnt ovafor, svært skeptisk til at det er utenlandsk kapital som kontrollerer lille Hilleshamn kraft.

Rødt Tjeldsunds konklusjon i denne høringa er at vi går mot utbygginga av kraftverket.

Med hilsen

Rødt Tjeldsund – Dielđanuori Ruoksat

Ardis Ronte Eriksen

leder